

МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

Лосінець Ю.І., гр. Ф – 30

Науковий керівник – канд. техн. наук, проф. **Н.І. Єсінова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Здійснення ефективного функціонування підприємства та його конкурентоспроможність залежить не лише від технічного оснащення організації, наявності сучасних технологій, добре сформованої системи контролю, маркетингових досліджень ринкового середовища, а й кваліфікації співробітників підприємства та ефективного управління персоналом, яке базується на системі мотивації праці.

Сьогодні в Україні з різних засобів мотивації праці застосовують тільки її окремі елементи, ця обставина підкреслює необхідність створення цілісної системи мотивації праці персоналу, орієнтованої на розвиток та оптимальне використання трудового потенціалу працівників та високу результативність діяльності підприємства в цілому.

У традиційному економічному суспільстві більшість людей спонукається утилітарними мотивами та стимулами, що базуються на необхідності задоволення матеріальних потреб. Такий характер мотивації праці є адекватним функціонуванню індустриальних виробничих систем. Він забезпечує певну рівновагу між інтересами соціальних груп та поступовий прогрес матеріального виробництва.

Великого значення в сучасних умовах набувають нестандартні методи мотивації працівників. Нестандартне мотивування добре тим, що воно не викликає звикання (а значить, ефект від його застосування вище, ніж від класичних методів мотивування).

Найкращим мотиватором у сфері нематеріальної мотивації є визнання досвіду, кваліфікації, експертних знань працівника.

Попри те що міжнародні компанії активно використовують нестандартні способи мотивації персоналу, новаторами таких розробок є переважно підприємства з українським корінням. Українські підприємства гнучкіші й вигадливіші, вони оперативніше реагують на ситуацію на ринку праці.

Отже, мотивація виступає одним із основних чинників, які безпосередньо впливають на рівень та обсяг виробництва, результативність роботи, конкурентоспроможність підприємства на ринку.

ПЛАН МАРШАЛА ТА ЙОГО РОЛЬ У ВІДБУДОВІ ПОВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ США ТА ЄВРОПИ

Мельник О.В., гр. Б-11

Науковий керівник – канд. іст. наук, доц. **М.В. Постапнича**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

5 червня 1947 року держсекретар США Джордж Маршалл представив світові «Програму відновлення Європи». План отримав свою назву від імені Дж. Маршалла, однак його реальним автором був президент Гаррі Трумен. «План Маршалла» – програма широкомасштабної економічної допомоги країнам Європи, розореним Другою світовою війною, – став, найбільш вдалим зовнішньополітичним експериментом США. План викликав бурхливе погодження європейців, але неоднозначну реакцію в США. Критики стверджували, що реалізація подібного проекту негативно відзначиться на економіці США. Прихильники, доказували, що США багаторазово виграє у результаті реалізації цього плану, особливо за рахунок поживлення міжнародної торгівлі та інвестицій.

У 1947 році пройшли переговори, присвячені цій програмі, у яких взяли участь США, Франція, Великобританія та СРСР. Радянському Союзу також було запропоновано взяти участь у «Плані Маршалла», але він відмовився. Слідом за СРСР відмовилися і країни Східної Європи. Європейським країнам пропонувалося виходити з кризи не самотужки, а спільними зусиллями. Учасниками «Плану Маршалла» стали практично усі держави Західної Європи, що знаходилися поза зоною радянського впливу. Виключення становили Іспанія та Західна Німеччина (вона приєдналася до плану в 1949 році).

У число п'яти основних задач «Плану Маршалла», окрім надання прямої допомоги нужденним, були включені підвищення продуктивності праці і виробничої спроможності промисловості і сільського господарства, досягнення міжнародної фінансової стабільності, розвиток торгівлі і розвиток європейського економічного співробітництва.

Програма виявилася у вищій мірі успішною. Гілки промисловості, котрі, як здавалось раніше, безнадійно застаріли і втратили ефективність, були реконструйовані в короткий термін і без зміни національних економічних політик країн. Бізнес-сектор держав-учасниць почав стрімко розвиватися і до початку 60-х років у країнах Західної Європи та Японії уже встановилась ринкова економіка та демократія.